

ת"פ 36410/10/18 - מדינת ישראל נגד עתיר נחמני

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 36410-10-18 מדינת ישראל נ' נחמני
בפני כבוד השופטת אושרית הובר היימן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עתיר נחמני

הנאשם

הכרעת דין

1. כנגד הנאשם הוגש כתב האישום המייחס לו עבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ועבירה של נהיגה ללא רישיון, עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א 1961.

2. כמצוות המחוקק, לפי סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב 1982, הריני מודיעה כי החלטתי לזכות את הנאשם, מעבירת אחזקת סכין שלא למטרה כשרה. עם זאת, החלטתי להרשיעו בעבירה של נהיגה ללא רישיון.

3. להלן נימוקי הכרעתי.

כתב האישום:

4. לפי תיאור העובדות בכתב האישום, ביום 22.05.18, ברחוב החושן בנס ציונה, נהג הנאשם ברכב מסוג מאזדה ל 75-474-29 (להלן: "הרכב"), ללא רישיון נהיגה תקף.

5. עוד עפ"י כתב האישום, באותן נסיבות, החזיק הנאשם ברכבו סכין מתקבעת שאורך להבה 8.5 ס"מ בתא משענת היד שבין מושב הנהג למושב הנוסע, וזאת לצורך הגנה עצמית.

תשובת הנאשם לכתב האישום והתנהלות דיונית:

עמוד 1

6. בתשובתו לאישום, הנאשם כפר שנהג ברכב. כמו כן, טען להעדר חוקיות החיפוש ומכאן לפסלות ממצאי החיפוש.
7. בהמשך לכפירתו של הנאשם נשמעו הראיות בתיק.
8. בתום פרשת התביעה, טען הנאשם טענה "אין להשיב לאשמה", אש בבסיסה שני טעמים - האחד, עניינו במהימנות עדי התביעה, והשני בטענות העדר חוקיות החיפוש.
9. בהחלטתי מיום 25.03.21, דחיתי את הטענה, וקבעתי כי דין של טענות ההגנה להתברר במסגרת הכרעת הדין הסופית.
10. בהמשך לאמור, הודיע הנאשם, כי הוא בוחר שלא להעיד, ולא הגיש ראיות מטעמו.
11. יובהר, כי במסגרת הסיכומים, הודיע ב"כ הנאשם, כי הנאשם חוזר בו מן הטענה שלא נהג ברכב. טענות ההגנה התמקדו בשאלת מהימנות עדי המאשימה, חוקיות החיפוש ויישום כלל הפסילה הפסיקתית, כך שיפסלו ממצאי החיפוש על גופו וברכבו של הנאשם וכן הראיות הנגזרות.
12. לטענת המאשימה, עלה בידיה להוכיח מעבר לספק סביר את ביצוע העבירות ע"י הנאשם. כן, נטען ע"י המאשימה, כי התגבש בקרב השוטרת והפקח יסוד סביר לחשד שבוצעה עבירה בת מעצר, ועל כן יש לקבוע כי החיפוש שנערכו על ידם בוצעו עפ"י דין.

ראיות המאשימה:

13. מטעם המאשימה העידו, השוטרת עדן אביב והפקח יועד חנן שהיו באירוע, וכן השוטרת דנית דמארי שגבתה את הודעתו של הנאשם.
14. באמצעות השוטרת עדן אביב הוגש דו"ח הפעולה שערכה (ת/1). בדו"ח הפעולה נכתב כהאי לישנא:

"בתאריך ובשעה הנ"ל [22.05.18, 03:36 - א.ה.ה.], במהלך משמרת סיור, כאשר אני נוסעת...הבחנתי ברכב הנ"ל...עומד ברמזור...עמדתי אחרי הרכב ברמזור כאשר אני בניידת שיטור משולבת יחד עם הפקח יועד. הפעלתי כחולים בניידת וברגע שהנהג הבחין בי ובניידת והרמזור התחלף לירוק, נסע בפרעות [כך במקור - א.ה.ה.] וחתך נתיבים, הרכב נסע על רחוב הדרים ופנה ימינה לרחוב החושן, כיוון מזרח, ונעצר תוך כדי שאני שומרת על קשר עין רציף ותאורת רחוב טובה. ניגשתי לרכב והבחנתי בנהג...ביקשי מהנהג רישיונות רכב ורישיון נהיגה, הנ"ל אמר שאין לו ת.ז ואין לו רישיון נהיגה. שאלתי את הנהג מה שמו ובתגובה ענה עתיר נחמני ואמר שהאטו על שמו. הנ"ל זוהה על ידי באמצעות מסוף. בבדיקת מסוף עלה שלנהג פג תוקף רשיון נהיגה מ - 15.10.14, שאלתי את עתיר מדוע נוהג שתוקף רישיונו פג ובתגובה

ענה : "אני לא נהגתי, אני עומד פה עם הרכב. ראית אותי נוהג?" אציין, כי הנ"ל הכניס את ידיו לכיסים של המכנסים שלו מספר פעמים, תוך כדי שידי רועדות והוא מגמגם. על המושב של הנוסע מקדימה הבחנתי בארנק שחור וכאשר אני משוחחת עם עתיר עיניו כל הזמן על הארנק שעל המושב והנ"ל לא יוצר איתי קשר עין. שאלתי את עתיר האם כל מה שנמצא ברכב שייך לו ובתגובה ענה שכן. ביקשתי מהפקח יועד לערוך חיפוש על עתיר, עקב [כך במקור - א.ה.ה.] היותי אישה ולא יכולה לעשות חיפוש על כבר לשלילת כלי התקפה. בכיסו של מכנסו נמצא סכום כסף במזומן ולא דבר נוסף. הודעתי לעתיר שאני עורכת חיפוש ברכבו ושיראה מה אני עושה. עתיר היה עד לכל מהלך החיפוש...פתחתי את הארנק שהיה על המושב של הנוסע והבחנתי בסכין מתקבעת בצבע חום שחור. שאלתי את עתיר של מי הסכין ובתגובה ענה: "שלי". שאלתי את עתיר למה יש לו סכין ובתגובה ענה: "יש לי גם גז פלפל וגם סכין זה להגנה עצמית, זאת סכין מתקבעת"...עוד בחיפוש ברכב במשענת היד, בין מושב הנהג לנוסע, הבחנתי בסכין אפורה מתקבעת, שאלתי את עתיר אם זה שלו ובתגובה ענה: "כן", שאלתי למה היא משמשת אותו ובתגובה ענה: "די, זה חקי, אני לא יוגע מה את רוצה"...במהלך החיפוש לא נתפס דבר נוסף ברכב. הודעתי לעתיר שהוא מעוכב בגין החזקת סכין שלא למטרה כשרה, וכל מה שיאמר מתועד על ידי והוא זכאי להיוועץ בעורך דין...2 הסכינים בתחנה צולמו על ידי באמצעות סרגל..."

15. תמונות הסכינים הוגשה לתיק בית המשפט (ת/2). דו"ח העיכוב הוגש כ - ת/4.

16. כך, תיארה השוטרת עדן אביב את נסיבות המקרה בעדותה הראשית:

"כמו שרשום בדו"ח הפעולה, נסעתי בניידת משולבת יחד עם הפקח יועד שהיה איתי, נסעתי יחד איתו ולפני הבחנתי באיזה רכב שעמד איתי ברמזור, וברגע שהפעלתי את הכחולים התחלף הרמזור לירוק, ראיתי שהוא חותך נתיבים ימינה ושמאלה. נסעתי אחריו על מנת לברר מה הפראות של הנסיעה, ועצרתי אותו ברחוב החושן לפי דעתי, וניגשתי לרכב על מנת לברר מה קורה. כשניגשתי לרכב הבחנתי בבחור שאומר לי לא נהגתי ברכב ראית אותי נוהג, ואני נוסעת אחריו כמובן שראיתי אותו נוהג וראיתי את הרכב כל הזמן לכן נסעתי אחריו. כשאני מדברת איתו הוא מגמגם לא מסתכל עלי. מכניס את הידיים לכיסים כאשר הוא רועד, וכשאני מנסה לקחת רישיונות ולברר אני מבחינה שהוא מסתכל כל הזמן על איזה ארנק שהיה שם במושב ולא הסתכל עלי בכלל. ואחרי שזיהיתי אותו במסוף הוא מסר לי תעודת זהות בעל פה כי לא היה לו תעודת זהות, וראיתי שהוא נוהג בלי רישיון נהיגה ותוך כדי שאני משוחחת איתו הוא ממשיך לגמגם ולנהוג, וחשבתי שיש לו דבר מה שעלול לסכן אותי ואת הפקח, וביקשתי מהפקח שיעשה חיפוש כדי שאוכל להמשיך בשיח איתו שלא יהיה לו משהו שיסכן, ותוך כדי ההתנהלות הוא ממשיך כל הזמן להסתכל על הארנק הזה שם. הודעתי לו שאני עושה חיפוש ברכב אחרי שהפקח עשה עליו חיפוש, והוא היה כמובן עד לחיפוש וראה את הכל. בארנק מצאתי את הסכין. הוא ענה שזה שלו להגנה עצמית ויש לו גם גז. לאחר מכן, מצאתי עוד סכין שהיתה שם, במושב לפי דעתי....במשענת היד. בין מושב הנהג לנוסע. הודעתי לו את הזכויות שלו והודעתי לו על עיכוב."

17. השוטרת הסבירה, שביצע החיפוש, בגלל שאופן הנהיגה של הנאשם, בשילוב עם השעה המאוחרת "שלא אמורים

סתם להסתובב בחוץ", הרעידות, הגמגום ואי יצירת קשר עין, והמבטים החוזרים לכיוון הארנק, העלו את חשדה. עוד מסרה השוטרת, לשאלת ב"כ המאשימה, כי לא הסתפקה בחיפוש על הגוף, בגלל שהנאשם לא הפסיק להסתכל על הארנק, ולכן חשדה שיש בו דבר מה שקשור לעבירה. השוטרת אישרה שהודיעה לנאשם על זכויותיו, רק לאחר שתשאלה אותו, לאחר מציאת הסכינים ברכבו. עוד לדברי השוטרת, במהלך החיפוש, היה הפקח יועד ממה צמוד אליה, כשהוא מאבטח אותה מאחוריה.

18. בחקירתה הנגדית, נשאלה השוטרת, האם כבר כאשר הבחינה ברכב נוהג בפראות, היא ערכה בדיקה במסוף, ולעניין זה השיבה "לא זוכרת. אני מאמינה שעשיתי את זה, אבל עם הייתי עושה זאת הייתי כותבת בדו"ח" (עמ' 15, ש' 8 - 9).

19. בהמשך, סיפרה: "יש רמזור, וברגע שאני מדליקה את הכחולים והרמזור מחלף לירוק, הוא זגזג בין הנתבים ימין שמאל, שמאל ימין, והוא ניסה להתחמק ממני" (שם, ש' 14 - 15), אך לאחר מכן, כאשר נשאלה האם הפעילה אורות כחולים כבר בתחילת המשמרת או רק בעת האירוע, השיבה "מן הסתם, לא יודעת להגיד לך" (שם, ש' 25).

20. השוטרת עמדה על דעתה, כי הנאשם "זגזג" בין נתבים, בניסיון להתחמק מהניידת, אף שלא היו הרבה כלי רכב בכביש, בשעת הלילה המאוחרת בה התרחש האירוע. עם זאת, העידה השוטרת שהנאשם לא עבר לנתיב הנגדי בשום שלב ולא עקף רכב אחר תוך כדי נהיגתו.

21. כאשר עומתה השוטרת עם דו"ח הפעולה של הפקח יועד, בו נכתב שהוא זיהה את הנאשם בשמו, אך עובדה זו לא צוינה בדו"ח הפעולה של השוטרת. לענין זה, השיבה השוטרת "מה אני צריכה להגיד, אם הוא מכיר, גם אני צריכה להכיר?" (עמ' 17, ש' 11). בהמשך לכך, כאשר נשאלה האם לא נכון שגם היא זיהתה את הנאשם, השיבה "לא זוכרת להגיד לך, לא יודעת" (שם, ש' 16). עוד בהמשך, כשנשאלה בעניין זה "סה"כ הפקח אמר לך שהוא מכיר אותו וזה עתיר נחמני, בואי נעצור אותו?", השיבה השוטרת "יכול להיות שכן, ויכול להיות שלא" (עמ' 19, ש' 28 - 29).

22. השוטרת נשאלה, מדוע לא כרזה לנאשם לעצור את הרכב, והשיבה כי יתכן שמערכת הכריזה לא עבדה בניידת, ושהיא "מאמינה שהוא הבין שמדובר בניידת" (עמ' 21, ש' 6), בגלל האורות הכחולים ומאחר והניידת נסעה אחריו, וכן אמרה "שיערתי שאם הוא מבחין בי ונוסע בפראות, הוא הבחין בי" (שם, ש' 27).

23. השוטרת נשאלה, באיזו מהירות נהג הנאשם, ולכך השיבה "לא יודעת להגיד לך, אבל נסע במהירות לא רגילה, זה היה חלק מהיס"ל שלי" (שם, ש' 31). ובהמשך, הבהירה כי זה מהירות ואופן הנהיגה, הניחו את הבסיס ליס"ל ההתחלתי שלה.

24. לאחר האמור, הבהיר כי אחרי שהרכב נעצר וזיהתה את הנאשם במסוף ולאחר שהתברר לה כי אין לו רשיון בתוקף, התגבש בקרבה חשד, בגלל ש"הוא אמר שלא נהג. כשאני מתקרבת לרכב הוא מבחין בי, מגמגם, לא יוצר

איתי קשר עין, מתסכל כל הזמן על הארנק, מכניס ידיים לכיסים" (עמ' 22, ש' 19 - 20).

25. השוטרת נשאלה, מדוע כאשר לא נמצא דבר על גופו של הנאשם שהיה בו בכדי לחזק את החשד, לא הסתיים בכך האירוע, ולכן השיבה, כי למעשה כוונתה הייתה לבצע חיפוש ברכב, והחיפוש על גופו של החשוד שביצע הפקח יועד, היה רק בכדי לשלול קיומו של כלי תקיפה (עמ' 23, ש' 16 - 18).

26. השוטרת אישרה, כי רק הודיעה לנאשם שהיא מתכוונת לבצע חיפוש על גופו באמצעות יועד וברכב, אך לא אמרה לו במה הוא חשוד, ועל בסיס היס"ל שלה גם לא נזקקה לאישורו, "החשד שלי שיש דבר מה קשור לעבירה, הוא לא התנגד, שיתף איתי פעולה, אם היה שואל מה את עושה ולמה, הייתי מסבירה לו שאני חושדת שיש משהו שחשוד לעבירה ולכן אני עושה חיפוש" (עמ' 24, ש' 4 - 6).

27. השוטרת סיפרה לשאלות הסניגור, כי מצאה סכין מתקבעת בארנק, פרט לכך לא נמצא דבר. והחליטה להמשיך ולחפש ברכב, אז נמצאה הסכין במשענת שבין מושב הנהג למושב הנוסע שהחזקתה מיוחסת לנאשם בכתב האישום.

עדות של הפקח יועד חנן:

28. באמצעות הפקח יועד, הוגש דו"ח הפעולה שערך, ת/5, וכך נכתב בו:

"במהלך סיור שגרתי בניידת משולבת בנס ציונה, נבדק רכב מסוג מאזדה 323 סטיישן בצבע ברוזה, כאשר התקרבונו לחלון הרכב זיהיתי באדם העונה לשם עתיר נחמני מעבודתי כפקח. כאשר הבחין בנו, החל לנסוע במהירות...ונעצר. כאשר התקרבונו אל הרכב החשוד הגעתי לצידו השמאלי של הרכב והבחנתי בעתיר נחמני...עדן תשאלה את החשוד הוא לא ענה תשובות לעניין, כאשר במהלך התשאול עתיר רעד מאוד. עדן ביקשה מעתיר לצאת מהרכב ושאני אבצע עליו חיפוש על גופו...בחיפוש על גופו לא אותר דבר, שעדן אמרה לעתיר כי היא מבצעת חיפוש ברכב ושיתלווה אליה לרכב שיראה מה היא עושה. בשלב זה, אבטחתי את עדן, במהלך החיפוש ברכב. שסיימה את החיפוש אמרה לעתיר כי הוא מעוכב לתחנה בחשד להחזקת סכין ושהוא רשאי להיוועץ בעורך דין...".

29. כך, סיפר בעדותו הראשית בבית המשפט:

"במהלך משמרת שגרית משמרת לילה, עם השוטרת עדן ארביב, עבדתי כפקח מטעם עיריית נס ציונה. נסענו ברחוב רבין לכיוון מזרח. בצומת הרחובות רבין ויצמן הבחנו ברכב זהב ברוזה, וזיהינו אני ועדן ביחד אני גם מכיר את הבן אדם בפנים ובשם, עתיר נחמני, ממספר

מפגשים איתו ושוטרים אחרים שעבדתי איתם בנס ציונה, כשהוא הבחין בנו הוא החל בנסיעה מהירה לכיוון מזרח כשהרמזור התחלף לירוק. ואחר כך פנה ימינה לכיוון דרום ברחוב הדרים, ושמאלה לכיוון מזרח רחוב החושן ונעצר בכיוון בצדו הימני של הרחוב ואנחנו נעצרנו לידו...לא היה לי מד מהירות, אבל זה היה מאוד מאוד מהר, גם אני האצתי מעבר למהירות המותרת, על מנת לשמור איתו על קשר עין, גם שלי וגם של השוטרת...הוא דיבר מאוד לא מובן, מאוד מלמל, לא היה ברור כל כך המילים שלו....עדן ביקשה ממנו לצאת מהרכב, אני אבטחתי אותה בזמן הזה, היא הודיעה לו שהיא עורכת עליו וברכב חיפוש. אני בצעתי עליו את החיפוש בגוף כי עדן אישה שלא יכולה לבצע חיפוש על גבר. בתום החיפוש אמרה לו שהיא רוצה לעשות חיפוש ברכב עצמו, היא ביקשה ממנו להתלוות אליה לחיפוש, אני אבטחתי את עדן במהלך החיפוש ברכב שלא תהיה איזה תקיפה כלשהי מהצד שלי, בסיום החיפוש היא הניחה שני סכינים על גג הרכב ואמרה לו שהוא מעוכב לתחנה. אני עזרתי לה עם העברה שלו לתחנת המשטרה. " (עמ' 28). בהמשך, לשאלות התובע, השיב הפקח, כי הנאשם השפיל מבט, היה לא מפוקס, דיבר מאוד לא לענין ורעד (עמ' 29).

30. בחקירתו הנגדית, סיפר שהוא והשוטרת עדן עבדו הרבה מאוד יחד ושהיו ביניהם יחסים טובים. ביחס לניידת הפיקוח בה נהג במועד האירוע סיפר, שזוהי ניידת עירונית, שמצוידת בסירנה משטרתית, אורות כחולים מהבהבים, מערכת כריזה וצפצפה, וכן ציין "לא זוכר שהיה משהו לא תקין, בדרך כלל הרכבים הללו מטופלים" (עמ' 31, ש' 22).

31. בהמשך, שב ואישר הפקח, כי הוא והשוטרת זיהו אדם בשם עתיר נחמני, כאשר נשאל האם אמר משהו לשורת בשלב זה, השיב "וודאי, שנינו מכירים אותו" (עמ' 32, ש' 17). מיד בהמשך לכך נשאל, מה היה השיח בינו לבין השוטרת לאחר הזיהוי, והשיב "בגדול לנסוע אחריו, יותר פרטים אני לא זוכר" (שם, ש' 18), זאת למרות שהפקח לא זכר שמשוהו בהתנהגותו של הנאשם או במראה רכבו עורר חשד באותה העת. למרות זאת, מחליטה השוטרת לבדוק את הרכב: "ש...אתה עומד במקביל אליו ומזהה פרצוף מוכר עתיר נחמני, וגם עדם מזהה?; ת. נכון; ש.... בדקתם את הרכב? ת. בודקים לוחית רישוי...; ש. שניכם אומרים הנה עתיר נחמני שמוכר לנו, ואז היא בודקת את הרכב?; ת. נכון" (עמ' 32, ש' 27 - 32, עמ' 33, ש' 1). ועוד בהמשך, נשאל "את השלב שבו שניכם מזהים את עתיר ברמזור, אתם משוחחים ביניכם לאחר הזיהוי של עתיר?"; ולכך השיב העד: "נטו לנסוע אחריו, זו היתה השיחה", ושוב "כי זיהיתם שזה עתיר? כן" (עמ' 38, ש' 11 - 14). גם לשאלות בית המשפט, מה היה הרגע שבו השוטרת הנחתה את הפקח לנסוע אחרי הרכב של הנאשם, השיב העד "אחרי הזיהוי שלה את נהג הרכב, והזיהוי שלי את נהג הרכב, היא אמרה לי לנסוע אחריו והיא עשתה בינתיים בדיקה במסוף..." (עמ' 39, ש' 5 - 6).

32. ביחס לאופן הנהיגה של הנאשם, סיפר הפקח שהנאשם נהג מהר, אך אינו יודע לומר באיזו מהירות, אלא רק שהוא עצמו עבר את המהירות המותרת בתוך העיר, וגם הבהיר שאינו יודע לספר על מאפיין מסוים שהעיד על נהיגה פרועה ("לא. זה מראות עיני", שם, ש' 26).

33. הפקח סיפר, כי לאחר שהתחלף הרמזור החל במעקב אחר רכב הנאשם, שמטרתו היא "נסיעה אחרי רכב,

שמירה על קשר עין" (עמ' 34, ש' 11), ושכדי לעצור את הרכב משתמשים "או בכריזה או הבהובים" (שם, ש' 15). ואולם, ביחס לרכב הנאשם סיפר "אני לא ביצעתי שום פעולה שמצריכה לעצור אותו" (עמ' 35, ש' 6), וציין כי אינו זוכר אם כרזו לנאשם לעצור או שמא הבהב עם אורות גבוהים, וכן כי לא השתמש בצפצפה ("לא הרגשתי צורך"). ביחס לאורות הכוחלים המהבהבים, השיב כי אלו לא הופעלו ספציפית עבור הנאשם, אלא היו דולקים מתחילת המשמרת (עמ' 35, ש' 12 - 14). בחקירתו החוזרת, שב ונשאל העד בנושא והשיב "במקרה הזה, היו אורות כוחלים דולקים כל הזמן, ויש לנו הנחיות בעניין זה. אני בטוח במאות האחוזים שהאורות שלי היו דולקים, ואני בטוח כי זה אני" (עמ' 28 - 29).

34. ביחס להתנהגות הנאשם לאחר שהרכב נעצר, סיפר הפקח יועד שעמד לצד חלון הנוסע ברכב, והבחין שהנאשם מסתכל לכל הכיוונים ונראה מאוד מבולבל. העד סיפר שאינו זוכר שהנאשם הסתכל כל העת על הארנק שהיה מונח על מושב הנוסע, כפי שסיפרה השוטרת, ועוד אינו זוכר שהנאשם הוציא והכניס את ידיו מן הכיסים.

35. ביחס לחיפוש על גופו של הנאשם, אישר יועד שהשוטרת ביקשה ממנו לערוך חיפוש על גופו של הנאשם כדי לשלול הימצאות כלי תקיפה. כאשר נשאל, האם זה נאמר לו ע"י השוטרת במקום, או שלאחר מכן הסיק זאת, השיב כי "בדרך כלל שוטר שמבקש לערוך חיפוש הוא אומר לו על מה ולמה", אך סיפר כי במקרה זה השוטרת לא אמרה מהי עילת החיפוש או מטרתו (עמ' 37, ש' 1 - 4, ר' גם, עמ' 38, ש' 5).

36. יצוין, כי הנאשם בחר שלא להעיד להגנתו, זאת לאחר שבית המשפט הבהיר לו את המשמעויות של החלטתו זו.

האם נפלו פגמים בחיפוש?

חוקיות החיפוש ברכב:

37. סעיף 71 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996, קובע כדלקמן:
"(א) היה לשוטר יסוד סביר לחשד שבוצעה עבירה בת מעצר וסבר כי יש צורך לבצע חיפוש בכלי רכב כדי לאתר את מבצע העבירה או קורבנה או כדי לאתר ראיה הקשורה בעבירה, רשאי הוא להורות לעכב את כלי הרכב ולערוך את החיפוש כאמור".

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם אם קיים חשש שעומדת להתבצע עבירה מן העבירות המפורטות בסעיף 35(ב), או אם קיימת הסתברות גבוהה שעומדת להתבצע עבירה בת מעצר".

38. ברע"פ 10141/09 אברהם בן חיים נגד מדינת ישראל (מיום 06.03.12) (להלן: "הלכת בן חיים") נקבעה ההלכה לגבי מהותו של החשד הסביר שיכשיר חיפוש ללא צו:

"מבחן החשד הסביר הוא בעיקרו מבחן אובייקטיבי שבו נדרש בית המשפט להעריך את סבירות

שיקול דעתו של השוטר שערך את החיפוש לשם הכרעה בשאלת חוקיות החיפוש. יחד עם זאת, התנאים שבהם יתקיים חשד סביר המצדיק עריכת חיפוש ללא צו שיפוטי אינם ניתנים מטבע הדברים להגדרה ממצה וחד-משמעית. יישומו של מבחן זה מבוסס על נסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה, על המידע שהיה בידי השוטר בעת עריכת החיפוש ואף על ניסיונו ושיקול דעתו המקצועיים של השוטר שערך את החיפוש (ראו והשוו בג"ץ 465/75 דגני נ' שר המשטרה, פ"ד ל(1) 337, 349-353 (1975) (להלן: עניין דגני))."

39. השאלה אם מתקיים יסוד סביר או חשד סביר, המצדיק חיפוש, נבחנת, איפוא, על פי נסיבותיה הספציפיות של כל סיטואציה, ואולם המבחנים הנם אובייקטיביים ועניינים בחינת סבירותה של הטענה כי קם חשד סביר.

40. בהתאם להוראות החוק והפסיקה, על בית המשפט לבחון האם עלה בידי המאשימה להוכיח, כי היה לשוטרת עדן יסוד סביר לחשד, כי בוצעה עבירה בת מעצר וכי בשל כך ביצעה חיפוש ברכב, כדי לאתר ראיה הקשורה בעבירה. נשוב כעת אל עדויות השוטרת והפקח;

41. השוטרת עדן לא הודתה בכך, אך הדברים עולים בבירור מעדותו של הפקח - זיהויו של הנאשם מהיכרות קודמת, היה הבסיס לחשד ורק בשל כך החלה הניידת לנסוע אחריו. התנהגותו ברמזור לא הייתה חשודה והרכב לא היה חשוד. ההנחיה של השוטרת להתחיל לנסוע אחריו ניתנה כבר ברמזור, לפני מה שהוגדר כנהיגה פרועה. בהתאם להלכה, ברור שזיהויו כאמור אינו יכול להוות בסיס לחשד.

42. באשר לאופי הנהיגה, אני מקבלת את עדות הפקח שהייתה פה מהירות מעל למותר, אף שלא הוכח מה הייתה המהירות. לעניין הטענה ל"זיגזגים" או מעבר בין נתיבים, הרי שדברי השוטרת לעניין זה אינם מתיישבים עם דבריו של הפקח, ומכאן שהדבר לא הוכח. עוד לא הוכח שהנאשם הגביר מהירות בגלל שהבחין באורות הכחולים, או שניסה להתחמק מן המשטרה. שאלת עיתוי הפעלת האורות הכחולים נותרה בספק, שכן גם בנקודה זו דברי השוטרת אינם מתיישבים עם עדותו של הפקח. אין חולק, כי לא הופעלה כריזה בניידת, או צפירה, ואם אכן - כפי עדות הפקח - האורות הכחולים היו פועלים עוד לפני המפגש ברמזור עם הנאשם, הרי שלא ניתן היה לצפות מהנאשם לדעת שהשוטרת והפקח מצפים ממנו לעצור את רכבו. לכן, גם אלו לא יכולים היו לשמש בסיס ליס"ל.

43. ביחס להתנהגות הנאשם - כבר נפסק פעמים רבות שסימני כמו בלבול, או גמגום, או רעד, אינם מהווים בפני עצמם בסיס ליס"ל.

44. גם הגילוי שהנאשם נהג ללא רישיון - לא יכול לשמש בסיס ליס"ל לביצוע החיפוש, שכן אין עסקין בעבירה בת מעצר.

45. החיפוש על גופו של הנאשם נעשה מבלי להבהיר לחשוד מהי עילת החיפוש ובעקבותיו לא נמצא דבר שיש בו בכדי לחזק את החשד. השוטרת עדן טענה, כי נולד בקרבה החשש שהנאשם אוזח בכלי תקיפה, בגלל שהכניס והוציא ידיו

מכיסיו, ולכן נערך החיפוש, אך גם בנקודה זו עדות הפקח אינה מתיישבת עם עדות השוטרת, מאחר והלה העיד כי לא הבחין בתנועות אלו, אף שאין חולק כי עמד קרוב מאוד לשוטרת עדן כדי לאבטח אותה.

46. על אף שלא נמצא דבר על גופו של הנאשם, המשיכה השוטרת לחיפוש ברכב, לטענתה בגלל מבטים חוזרים של הנאשם לכיוון הארנק שהיה מונח על מושב הנוסע מלפנים - מבטים שהפקח כלל לא הבחין בהם. בארנק נמצא סכין שהחזקתה אינה מהווה עבירה. גם כאן, למרות זאת, החליטה השוטרת להמשיך בחיפוש.

47. מכל הטעמים והנימוקים המפורטים לעיל, הגעתי לכלל מסקנה שהחיפוש הן על גופו של הנאשם והן ברכבו בוצע בהעדר יסוד סביר לחשד ומכאן שדבקה בו אי חוקיות.

48. השוטרת המשיכה ופעלה בניגוד להוראות החוק, בעת שתשאלה את הנאשם בשטח בדבר הסכינים שנמצאו, זאת מבלי להבהיר לו את זכויותיו - מה שהוביל את הנאשם למסור גרסה מפלילה. לא ניתן לקבל את הטענה כי המדובר היה "בתשאול ראשוני בשטח" בלבד הואיל ועסקינן בחקירה לכל דבר ועניין, והראיה שהמאשימה מבקשת להסתמך היום על תשובתו המפלילה של הנאשם. לפיכך, בטרם נשאל הנאשם כל שאלה אודות הסכינים, שומה היה על השוטרת להעמיד אותו על זכויותיו, להבהיר לו השלכות הדברים שימסור ולחלופין משמעות שתיקתו וכן להודיע לו אודות זכותו להיוועץ בעו"ד. משלא עשתה כן, הרי שנפלה אי חוקיות גם בתשאולו של הנאשם בשטח.

מהי נפקות אי החוקיות שנפלה בפעולות השוטרת?

49. השאלה שיש לבחון כעת, היא מה דינן של הראיה החפצית ושל הראיות הנגזרות שנאספו בהמשך לחיפוש ברכב?

50. פסילת הראיות שהושגו בחיפוש בלתי חוקי קובעה במסגרת הפסלות הפסיקתית בע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי** (להלן: "**יששכרוב**"); הלכה זו קבעה כי נקודת המוצא היא, שכל ראיה שהיא רלוונטית - הרי היא קבילה במשפט. עם זאת, לבית המשפט מסור **שיקול דעת** לפסול קבילותה של ראיה בפלילים, אם הוא נוכח לדעת כי הראיה הושגה שלא כדין, וכי קבלתה במשפט תיצור פגיעה מהותית בזכותו של הנאשם להליך פלילי הוגן החורגת מגדריה של פסקת ההגבלה (שם, פסקה 63 לפסק הדין).

51. לשם הכרעה האם קבלת הראיה תוביל לפגיעה האמורה, נקבעו קווים מנחים להפעלת שיקול דעתו של בית המשפט: אופיה וחומריות של אי-החוקיות שהיתה כרוכה בהשגת הראיה, מידת ההשפעה של אמצעי החקירה הפסול על הראיה שהושגה, והנזק מול התועלת החברתיים הכרוכים בפסילת הראיה.

52. יישום השיקולים המנחים במקרה דנן מוביל, לדעתי, למסקנה לפיה יש להורות על פסילת הראיות שהושגו הן בחיפוש ברכב והן באמרותיו בשטח ובמשטרה.

53. כפי שתואר לעיל, לאורך כל האירוע שנוהל ע"י השוטרת עדן נפלו פגמים, באופן המקיים שרשרת מחדלים

שמסקלם המצטבר עולה כדי פגיעה המתמשכת בזכויות הנאשם. כך, בהעדר חשד סביר, הרי שלא קמה סמכות לערוך חיפוש ברכב ללא הסכמה, עפ"י הלכת בן חיים הידועה, ואזי הייתה מתחייבת הסכמה, לרבות הסבר ממצה על הזכות לסרב וכיוצא באלה ענייני זכויות והקפדה על קיומן. כתוצאה מן החיפוש שבוצע בהעדר סמכות, נמצאה הסכין ברכב. או אז ביצעה השוטרת "תשאול" של הנאשם מבלי להעמידו על זכויותיו ואשר בעקבותיו מסר הנאשם גרסה מפלילה, גם החיפוש על גופו של הנאשם ועיכובו לתחנת המשטרה, כל אלו נובעים ישירות מן הפגמים אשר פורטו בהרחבה לעיל.

54. לכאורה, הסכין שנתפסה ברכב ועל גופו של הנאשם הינה ראיה חפצית עצמאית, אשר לגביה אין מחלוקת כי אכן נתפסה וכי החזקתה מהווה עבירה. אף על פי כן, אני קובעת כי מאחר והחיפושים שנעשו בשטח בוצעו תוך הפרות משמעותיות של הוראות הדין ותוך פגיעה בזכויותיו של הנאשם, הרי שגם הראיה החפצית קשורה בקשר הדוק באי החוקיות שנפלה בחיפושים, שכן בלעדיה אין כל דרך אפשרית אחרת שהייתה מביאה לגילוי לגיטימי שלה, ומכן שיש לפסלה על אף "חפציותה".

55. ברי, כי בעת פסילת ראיה חפצית על בית המשפט לשאול עצמו את השאלה בדבר המחיר החברתי הכרוך בפסילת ראיות אל מול התועלת האפשרית שתצמח מכך. ואולם, במקרה דנן, בשים לב לכך שאין עסקינן בעבירה החמורה בספר החוקים ולאור הפגמים שנפלו בהתנהלות השוטרת המהווה סטייה מהגינותו של ההליך הפלילי, מצאתי להעדיף את פסילת הראיה החפצית. קביעתי זו נובעת מתוך חשש מפני הצגת רף מינימלי ולא מספק של חשד, המוצג כהסבר לא משכנע לביצוע חיפוש, כפי שאירע במקרה זה שלפני.

56. אשר לתשאול הנאשם בשטח, ותשובתו בתגובה כי הסכין שנמצאה הינה שלו, אין לי כל ספק כי יש לפסול ראיה זו, מן הטעמים שפורטו בהרחבה לעיל. התשאול בוצע בעקבות החיפוש הבלתי חוקי שבוצע, בזיקה ישירה לראיה שנמצאה בחיפוש ומבלי ליידע את הנאשם אודות זכויותיו.

57. בהמשך לאמור, הובא הנאשם לתחנת המשטרה ושם נגבית הודעתו, במסגרתה מסר אמרה מפלילה, לפיה הסכין שנתפסה ברכב הינה שלו (ת/7). הנה כי כן, במכלול הדברים, החלטתי לפסול גם את הודעתו של הנאשם במשטרה. נראה לי, כי קבלת הודעתו של הנאשם בנסיבות העניין, לא תהא הוגנת. ההודעה נגבתה מן הנאשם בסמיכות זמנים רבה לעיכובו ע"י השוטרת, לאחר שבוצעו אותם חיפושים בהעדר סמכות, לאחר שמסר אמירה מפלילה בשטח ולאחר שעוכב שלא בהתאם להוראות הדין והובל תחנת המשטרה.

58. מסקנה זו ניתן לתמוך גם בלמידת היקש מהלכת יששכרוב בכל הנוגע לראיה נגזרת, שהרי בהלכת יששכרוב נקבע, כי שאלת קבילותה של ראיה שנולדה עקב ראיה פסולה אחרת, תיבחן על-פי נסיבותיו של כל מקרה לגופו ובהתחשב בהשפעה שתהא לקבלתה של ראיה כאמור על זכותו של הנאשם להליך פלילי הוגן (שם, פסקה 71 לפסק הדין). יישום הגישה דלעיל בוצע, למשל, במסגרת ע"פ 4988/08 **פרחי נ' מדינת ישראל** (פ"ד סה (1) 626, פורסם ביום 8.11.10), שם נקבע כי על בית המשפט לבחון את טיב הזיקה בין הראיות האמורות. כך, במקרים חריגים, אמנם, בהם הפסול שנפל בראיה הראשית מכתיים את הראיה הנגזרת באופן היורד לשורשו של ענין - יהא זה צודק וראוי לפוסלה.

59. הוא הדין בענייננו. הזיקה שבין החיפוש הבלתי חוקיים והתשאול לבין דבריו של הנאשם בהודעתו במשטרה היא חזקה ומשמעותית ומכאן שהפסול שדבק באי-החוקיות באופן פעולת השוטרת בשטח מקרין ומכתים את הודעתו של הנאשם במשטרה, ועל כן ההודעה נגועה באותה אי חוקיות.

60. מכל הנימוקים המפורטים לעיל, אני פוסלת את הראיה החפצית שנתפסה -הסכין, וכן את אמרתיו של הנאשם בשטח ובתחנת המשטרה.

61. למען הסר ספק, יובהר, כי בחירתו של הנאשם שלא להעיד וודאי אינה יכולה לחזק את ראיות המאשימה, שנפסלו מן הטעמים שפורטו לעיל.

62. ומכאן ל - עבירה של נהיגה ללא רישיון, עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א 1961:

63. הנאשם נהג בהעדר רישיון נהיגה בתוקף. עסקינן בפסילת רישיון במסגרת הגבלה שהוטלה במסגרת הליכי גביה.

64. החוק קובע כי סמכות ראש ההוצל"פ להטיל הגבלה במשרד הרישוי באופן שיבטל את תוקפו של הרישיון או ימנע את הנפקתו מחדש לאותו נהג (חייב). מעת שהוטלה ההגבלה ברישום במשרד הרישוי, משרד הרישוי מנוע על פי צו שיפוטי של ראש ההוצל"פ להנפיק רישיון נהיגה לנהג.

65. המשמעות היא כי מרגע זה, מרגע פקיעת הרישיון, נאסר על החייב לנהוג בכלי רכב הדורש רישיון נהיגה, וכן כי במידה וייתפס נהג, הרי הוא עובר עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], אשר קובע כי:

"לא ינהג אדם רכב מנועי אלא אם הוא בעל רישיון נהיגה תקף לרכב מאותו סוג, שניתן על פי פקודה זו ...".

66. חוק ההוצאה לפועל אף מדגיש כי במקרה כזה, מדובר בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה כפי שניתן לייחס לאדם שרישיון הנהיגה שלו פקע מחמת אי-תשלום אגרה, כלומר ברף הנמוך ביותר, להבדיל למשל מנהג בלתי מורשה או נהג שרישיונו נפסל על ידי ביהמ"ש.

67. מדובר בעבירה מסוג עבירות של "אחריות קפידה" אשר על פי סעיף 22(ב) לחוק העונשין, הנטל הוא על הנאשם להוכיח להגנתו כי עשה כל שניתן על מנת להימנע מביצוע העבירה:

"לא יישא אדם באחריות לפי סעיף זה אם נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה כל

שניתן למנוע את העבירה; הטוען טענה כאמור - עליו הראיה."

68. בעבירה של אחריות קפידה התביעה יוצאת ידי חובתה בהוכחת היסוד העובדתי- קרי שרישיון הנהיגה של הנאשם פקע - ועל הנאשם להוכיח כי לא התרשל ועשה כל הנדרש להימנע מהעבירה. אין די בכך שהנאשם טוען כי לא קיבל הודעה על ההגבלה, בשעה שהתיק שלו בהוצל"פ הוא תיק ישן ועל כן אחריותו לברר מה מצבו בתיק ובכלל זה אם הוטלו בגדרו סנקציות להניע אותו לשלם. הנאשם לא הביא בפני כל ראיות לגבי פעולות שנקט, אם בכלל, כדי להסיר את ההגבלה מרישיונו.

69. במקרה דנן, אין חולק, כי הנאשם נהג ברכב, ללא רישיון בתוקף. חרף המחדלים הקשים שנפלו בהתנהלות השוטרת, כפי שפורטו לעיל, אני סבורה כי אי החוקיות אינה קשורה לביצוע עבירת התעבורה, שכן הפגמים נפלו בשאלת היס"ל, החיפוש והעבירה לפי חוק העונשין.

70. הנאשם שבחר שלא להעיד לא ניצל את זכותו לנסות ולסתור את החזקה הקבועה בסעיף 22 לחוק העונשין (למשל, אילו פעולות נקט כדי להסיר את ההגבלה על רישיונו).

71. לפיכך, אני קובעת כי יש להרשיעו בעבירת התעבורה.

סוף דבר:

72. מכלל הנימוקים שפורטו לעיל, החלטתי לזכות את הנאשם, מעבירת החזקת סכין שלא למטרה כשרה, ולהרשיעו בעבירה של נהיגה ללא רישיון.

ניתנה היום, ח' סיוון תשפ"א, 19 מאי 2021, במעמד הצדדים